

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่าย
พัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4

GUIDELINES FOR INTERNAL SUPERVISION OF SMALL SIZE SCHOOLS

BASED ON IDDHIPADA 4 OF NOPPITUM EDUCATION QUALITY

NETWORK UNDER NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY

EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

กันยารัตน์ บริบูรณ์

Kanyarat Borriboon

สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

Department of Buddhist Educational Administration

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Faculty of Education Mahachulalongkornrajavidyalaya University,

Nakhon Si Thammarat Campus

E-mail : kanyarat301138@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 21 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 2 มีนาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 3 มิถุนายน 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 2) เพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้อง 15 คน การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่างแนวทาง 5 คน และ

สนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน เพื่อประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลจากการวิจัยพบว่า 1. สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กประสบปัญหาด้านความไม่เป็นระบบและการขาดแผนที่ชัดเจน เนื่องจากข้อจำกัดด้านทรัพยากรและภาระงานครูที่หลากหลาย ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน การแก้ไขปัญหาควรเริ่มจากการแต่งตั้งคณะทำงานร่วมวางแผนและกำหนดเป้าหมายการนิเทศให้ชัดเจน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครูในทุกกระบวนการ รวมถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การนิเทศควรยืดหยุ่น สอดคล้องกับบริบท และมีการประชุมชี้แจงกระบวนการแก่ครู หลังการนิเทศควรสรุปผลและวางแผนพัฒนา พร้อมประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปปรับปรุงระบบให้ตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. กระบวนการนิเทศภายใน คือ 1. ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน 2. การวางแผนการนิเทศภายใน 3. การให้ความรู้ตามความจำเป็น 4. การปฏิบัติการนิเทศภายใน 5. ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข โดยทุกกระบวนการมีการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ซึ่งประกอบด้วย ฉันทะ (ความพอใจในงาน) วิริยะ (ความพากเพียรในงาน) จิตตะ (ความเอาใจใส่ในงาน) วิมังสา (พิจารณา การทบทวนในสิ่งที่ทำ) 3. แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแนวทางที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความเห็นพ้องต้องกันว่า แนวทางดังกล่าวมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้

คำสำคัญ: การนิเทศภายใน, สถานศึกษาขนาดเล็ก, หลักอิทธิบาท 4

ADSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the condition of internal supervision of Small Size Schools in Noppitum Education Quality Network, Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Office 4 2) to study the guidelines for the internal supervision of Small Size Schools based on Iddhipada 4 of Noppitum Education Quality Network, Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Office 4 and 3) to propose guidelines for the internal supervision of Small Size Schools based on Iddhipada 4 of Noppitum Education Quality Network, Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Office 4. This is a qualitative research study that involves collecting data through in-depth interviews with 15 relevant participants. Additionally, 5 experts are interviewed in-depth to draft a proposed framework, followed by a focus group discussion with 7 distinguished professionals to evaluate the feasibility, appropriateness, and utility of the proposed approach. Qualitative data analysis is conducted using content analysis.

The study shows the following results ; 1. The internal supervision of small-sized schools faces challenges related to a lack of systematic processes and clear planning due to limited resources and the diverse workload of teachers. These issues impact the quality of teaching and learning. Addressing these problems should begin with the establishment of a working group to collaboratively plan and set clear supervision goals, emphasizing teacher participation in every process. Additionally, the use of technology and the creation of learning networks should be promoted. Supervision should be flexible, contextually appropriate, and include meetings to clarify processes for teachers. After supervision, outcomes should be summarized, development plans formulated, and ongoing evaluations conducted to improve the system effectively and meet institutional needs. 2. The internal supervision process consists of the following processes; (1) Studying the current situation, problems, and needs in internal supervision, (2) Planning the internal supervision process, (3) Providing necessary knowledge and training, (4) Implementing internal supervision practices, (5) Evaluating and making improvements. Each process is guided by the principles of Iddhipada 4, which include; Chanda (Satisfaction and enthusiasm for the work), Viriya (Effort and perseverance in the work), Citta (Attention and dedication to the work), Vimamsa (Reflection and critical evaluation of the work undertaken) 3. The internal supervision guidelines for small-sized schools based on the principles of Iddhipada 4 align with the objectives established by the researcher. These guidelines have been reviewed and refined by experts, who unanimously agreed that the approach is appropriate, feasible, and beneficial. Furthermore, it is practical and applicable for implementation.

Keywords: Internal supervision, Small-size schools, Iddhipada 4

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักและมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน” มุ่งส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และ ทักษะที่จำเป็น พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน การคิดขั้นสูง ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) พัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษาให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพและทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ พัฒนาตนเองและวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง ส่วนในด้านประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการพัฒนาระบบบริหารจัดการ ส่งเสริมการจัด

การศึกษาที่มีคุณภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดนโยบาย และจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ในมิติ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

การนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นปรากฏการณ์ทางการศึกษาที่ท้าทายผู้บริหารการศึกษาในทุกยุคทุกสมัย กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามแก้ปัญหาสถานศึกษาขนาดเล็กตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่องเมื่อพบอัตราการเกิดของประชากรได้ลดลงตามลำดับได้ส่งผลให้จำนวนประชากรในวัยเรียนลดลงประกอบกับอัตราการย้ายของประชากรจากชนบทเข้าสู่เมืองเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนที่เป็นตัวบ่อนให้แก่โรงเรียนประถมศึกษาที่กระจายอยู่ทั่วประเทศถึง 30,000 กว่าแห่งจึงลดลงตามลำดับด้วยความตระหนักว่าการที่มีสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นจำนวนมากย่อมส่งผลถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารอัตรากำลังครู กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการมาตรการที่ยุบและรวมสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างต่อเนื่องอย่างไรก็ตามมาตรการการยุบและรวมสถานศึกษามีใช่เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาก็จะประสบความสำเร็จในทุกกรณีชุมชนส่วนใหญ่จะต่อต้านไม่ยอมให้ยุบสถานศึกษาด้วยเกรงว่าลูกหลานจะต้องเดินทางไกลจากบ้านจึงมีสถานศึกษาบางส่วนจะไม่ยุบจำเป็นต้องดำรงอยู่แม้จะมีนักเรียนไม่มากนัก ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พยายามดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กในหลาย ๆ รูปแบบ ให้เป็นไปตามความสมัครใจในระดับพื้นที่ สถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่สามารถยุบรวมได้ก็นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบ เช่น ห้องเรียนเคลื่อนที่ การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตา ซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 มีจำนวนโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มจำนวน 12 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 5 โรงเรียน สภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตาจากการสรุปผลการดำเนินงานประจำปีที่ผ่านมาพบว่า การจัดการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี ด้านครูและบุคลากรของโรงเรียนขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากครูส่วนใหญ่เป็นครูบรรจุใหม่ ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นที่ต้องปฏิบัติ โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอน และแหล่งการเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ซึ่งมีสาเหตุมาจากได้รับงบประมาณน้อย สื่อเทคโนโลยีและการ สื่อสารมีใช้จำกัดและที่มีอยู่ก็ไม่สามารถใช้ได้อย่างทั่วถึงมีประสิทธิภาพได้ (แผนปฏิบัติการเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตา, 2566)

จากสภาพปัญหาเหตุผลและความจำเป็นข้างต้น การนิเทศภายในสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญของผู้บริหารที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการนิเทศภายในที่ให้ทุกคนในสถานศึกษามีความรักความพอใจในงานที่ทำ ขยันไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมไปถึงการเอาใจใส่งานเสมอดั้นเสมอปลาย จนกระทั่งนำไปสู่การพัฒนาในสิ่งที่บกพร่อง และพัฒนางานสู่

ความสำเร็จ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้หลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์เป็นแนวทางการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชนบทพิบูลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชนบทพิบูลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4
2. เพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชนบทพิบูลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชนบทพิบูลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาใน 3 ลักษณะ คือ ศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มย่อย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ วิจัยเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพทางานการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชนบทพิบูลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา 1 คน หัวหน้างานวิชาการ 5 คน ครูผู้สอน 9 คน

ขั้นที่ 2 การศึกษาแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชนบทพิบูลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ศึกษาพิเศษ 1 คน ครูผู้รับผิดชอบด้านการนิเทศภายใน 1 คน พระภิกษุ 1 รูป ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกในการจัดทำแนวทาง

ขั้นที่ 3 การนำเสนอแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชนบทพิบูลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 เก็บข้อมูล โดยการจัดสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินและแบบการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จาก ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบไปด้วย รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่

การศึกษา 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาขนาดเล็ก 1 คน
ศึกษานิเทศก์ 1 คน ครูที่มีผลงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 1 คน นักวิชาการ 1 คน
พระภิกษุ 1 รูป วิเคราะห์ข้อมูลโดย ผู้วิจัยนำรายละเอียดจากการสนทนากลุ่ม นำความเห็นและ
ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข จัดทำฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

1) ผลการศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนา
คุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 4
พบว่า สภาพปัจจุบันการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กมักประสบปัญหาขาดความเป็นระบบ
และการวางแผนที่ชัดเจน ทั้งนี้เนื่องมาจากข้อจำกัดด้านทรัพยากร ครูมีภาระงานหลากหลายทำให้
การนิเทศไม่สอดคล้องกับเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้ ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน การ
ขาดทรัพยากรและเครื่องมือที่เหมาะสม รวมถึงการนิเทศที่ไม่สอดคล้องกับปฏิทินที่วางไว้ เป็นอีก
ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การนิเทศไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพื่อแก้ไขปัญหา ควรมีการแต่งตั้ง
คณะทำงานที่รับผิดชอบร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้
ชัดเจน จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมและจัดทำแผนการนิเทศที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
ครูควรมีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงการสอน และพัฒนาทักษะตนเอง โดยเฉพาะการใช้
เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน นอกจากนี้ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างครูยังเป็น
แนวทางที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการพัฒนาการสอน การดำเนินการนิเทศควรมีการประชุมชี้แจง
กระบวนการและวัตถุประสงค์แก่ครูผู้สอน รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในทุกกระดับ ใช้
รูปแบบการนิเทศที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสภาพจริงของสถานศึกษา และหลังการนิเทศควรมีการ
สรุปผล ปรึกษาหารือถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาโครงการนิเทศในครั้งต่อไป การ
ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยวางแผนประเมินที่ชัดเจน ใช้
เครื่องมือที่เหมาะสมและครอบคลุมบริบทของสถานศึกษา ควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง นำผล
การประเมินมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาระบบนิเทศให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการ
ระดมความคิดเห็นและวางแผนการพัฒนาในอนาคตจะช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและ
ตอบสนองต่อความต้องการของครูและนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ผลการศึกษาแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของ
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 มีกระบวนการนิเทศภายใน ดังนี้ 1. ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการใน
การนิเทศภายใน ได้แก่ การวางแผนการศึกษาสภาพ การดำเนินการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล
จากการศึกษาสภาพ และการตรวจสอบข้อมูล 2. การวางแผนการนิเทศภายใน ได้แก่ การวางแผน
กำหนดวัตถุประสงค์ การจัดทำแผนการนิเทศ การเตรียมเครื่องมือการนิเทศ การกำหนดตัวชี้วัด
ความสำเร็จ และการวางแผนติดตามผล 3. การให้ความรู้ตามความจำเป็น ได้แก่ ระบุความจำเป็น

ของข้อมูลที่ทำให้ความรู้ ดำเนินการตามแผนการให้ความรู้ ตรวจสอบผลลัพธ์การให้ความรู้ และการปรับปรุง 4. การปฏิบัติการนิเทศภายใน ได้แก่ ตระหนักถึงวัตถุประสงค์ของการนิเทศภายใน ดำเนินการตามแผนการนิเทศ สรุปผลการนิเทศ และสะท้อนผลการนิเทศ 5. ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากการนิเทศ การวิเคราะห์ผลลัพธ์ ตรวจสอบข้อมูลจากการวิเคราะห์ผลลัพธ์ และการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศ ทุกกระบวนการมีความสอดคล้องกับหลักอิทธิบาท 4 ซึ่งประกอบด้วย ฉันทะ (ความพอใจในงาน) วิริยะ (ความพากเพียรในงาน) จิตตะ (ความเอาใจใส่ในงาน) วิมังสา (พินิจพิจารณา การทบทวนในสิ่งที่ทำ)

3) ผลการนำเสนอแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการศึกษา พบว่า การนำเสนอแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ข้อสรุปที่มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ ซึ่งเป็นแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 มีกระบวนการนิเทศภายใน 5 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการ ในการนิเทศภายใน 2) การวางแผนการนิเทศภายใน 3) การให้ความรู้ตามความจำเป็น 4) การปฏิบัติการนิเทศภายใน 5) ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข โดยประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ซึ่งประกอบด้วย ฉันทะ (ความพอใจในงาน) วิริยะ (ความพากเพียรในงาน) จิตตะ (ความเอาใจใส่ในงาน) วิมังสา (พินิจพิจารณา การทบทวนในสิ่งที่ทำ)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่องแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1) เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการศึกษา พบว่า ในสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ขาดระบบและแผนที่ชัดเจน เนื่องจากข้อจำกัดด้านทรัพยากรและภาระงานของครู ส่งผลให้การนิเทศไม่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด อีกทั้งไม่เป็นไปตามปฏิทิน ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน การแก้ไขปัญหาควรเริ่มจากแต่งตั้งคณะทำงานร่วมวางแผน กำหนดเป้าหมายและลำดับความสำคัญของกิจกรรม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ควรมีการประชุมชี้แจงกระบวนการแก่ครู ใช้รูปแบบที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบท หลังการนิเทศควร

สรุปผล ประเมิน และปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและติดตามผลเพื่อพัฒนาแนวทางที่ตอบสนองความต้องการของครูและนักเรียน ทั้งนี้ การนิเทศมักถูกมองเป็นเพียงกิจกรรมแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มากกว่าการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทำให้การศึกษาสภาพปัญหาได้รับความสำคัญน้อยกว่าขั้นตอนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับพิริยา ทรัพย์หล้า (พิริยา ทรัพย์หล้า, 2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียน ขนาดเล็กในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า สภาพการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กขั้นตอนที่มีการดำเนินงานต่ำสุดคือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ส่วนแนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนควรจัดทำแบบสำรวจ ออนไลน์สำรวจความต้องการของครู และจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ได้อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารควร จัดประชุมครูด้วยกระบวนการ PLC ผู้บริหารนิเทศโดยการดูวิดีโอการสอนของครู ผู้บริหารและ คณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในให้คำแนะนำเชิงบวก และแจ้งผลการนิเทศต่อครู และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธศักดิ์ หาดเคลือบ (ยุทธศักดิ์ หาดเคลือบ, 2564) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์เขต 1 มีผลการวิจัยพบว่าสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์เขต 1 ด้านการสำรวจ ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2) เพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ประกอบด้วย 1.ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน 2. การวางแผนการนิเทศภายใน 3.การให้ความรู้ตามความจำเป็น 4.การปฏิบัติการนิเทศภายใน 5. ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และตัวแทนครู ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญ ได้ตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตำ มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง ทั้งนี้เนื่องจากแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนิเทศ และเมื่อประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ก็จะทำให้การดำเนินการมีความมุ่งมั่นและเป้าหมายที่ชัดเจน มีการวางแผนและปฏิบัติที่เป็นระบบ มีความใส่ใจและตรวจสอบกระบวนการอย่างรอบคอบ และสามารถปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ จึงทำให้กระบวนการในการนิเทศที่เหมาะสมคือการนำหลักอิทธิบาท 4 มาบูรณาการกับกระบวนการนิเทศภายใน 5 ขั้นตอนนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนงค์ จันทรหอม (อนงค์ จันทรหอม, 2560) ได้ศึกษากระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มตำบล ยางหักอำเภอบางปะกงจังหวัดราชบุรี ศึกษาแนวทางการพัฒนา

กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มตำบลยางหักอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรีประชากรในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ข้าราชการครูของโรงเรียนในกลุ่ม ตำบลยางหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัย พบว่าแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มตำบลยางหักอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรีคือ 1) ควรมีการประเมินผลงานจากผู้ที่ได้รับมอบหมายและการจัดกระบวนการเรียนการสอน 2) สำรวจความต้องการของครูในการเลือกวิธีการปฏิบัติเพื่อให้ตรงกับความต้องการและตรงเป้าหมายของการทำงานที่กำหนดไว้ในโครงการ 3) ควรจัดระบบงานที่มีความสำคัญอย่างเหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 4) ควรประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อสำรวจความต้องการ และความจำเป็นการใช้ทรัพยากรในแต่ละโครงการและสรุปเป็นมติของโรงเรียน และควรมีการจัดสรรทรัพยากร 5) ควรมีการประสานงานระหว่าง ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ให้เกิดความเข้าใจในการร่วมมือกันปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับเวลา 6) ควรมีการปรึกษาหารือในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างแนวทางปฏิบัติตาม และยังสอดคล้องกับวิชาชีพ เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ (วชิรา เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ , 2562) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ ชื่อว่า “ดับเบิลพี แพลัส” (PPLCA Plus) โดยนำการออกแบบเชิงระบบ ADDIE Model มาใช้เป็นฐานคิดในการวิจัย ทำให้ได้รูปแบบการนิเทศที่ประกอบด้วย ส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ หลักการ เงื่อนไขสำคัญ และองค์ประกอบของรูปแบบ ๕ องค์ประกอบ ประกอบด้วย ๑. ขั้นเตรียมความรู้ก่อนการนิเทศ (Preparing : P) ๒. ขั้นวางแผนและออกแบบการนิเทศ (Planning : P) ๓. ขั้นเรียนรู้และแลกเปลี่ยนในการปฏิบัติการนิเทศ (Learning and Sharing : L) ๔. ขั้นการนิเทศด้วยกระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring : C) ๕. ขั้นสะท้อนคิดหลังการนิเทศ (After Action Review : A) โดยผู้เชี่ยวชาญ ๕ ท่าน พบว่า มีความเห็นค่าดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศฯ สำหรับของผลการนำรูปแบบการนิเทศดังกล่าวไปใช้ ทำให้เกิดข้อค้นพบระหว่างการศึกษาคือ พลัส (Plus) ได้น้อมนำหลักการทรงงานและศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๙ (King Bhumibol's Science) มาปฏิบัติในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งนำลักษณะเด่นของหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้แตกต่างกัน ผู้รับการนิเทศสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ และสามารถบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ ได้ชัดเจน ส่วนผลการตรวจสอบพฤติกรรมการชี้แนะ และระบบพี่เลี้ยงของผู้นิเทศก์อยู่ในระดับมาก คือ ผู้นิเทศก์สามารถปฏิบัติการนิเทศในรายการที่กำหนดไว้ เดือนละ ๒ ครั้งขึ้นไป โดยประเด็นที่ผู้นิเทศก์และผู้รับการนิเทศเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด คือ การร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับที่พระครูภัทรจิตตาภรณ์ (พระครูภัทรจิตตาภรณ์, 2562: 1-12) กล่าวว่า การนิเทศภายในตามหลักอิทธิบาท ๔ คือ หลักธรรมที่ช่วยให้

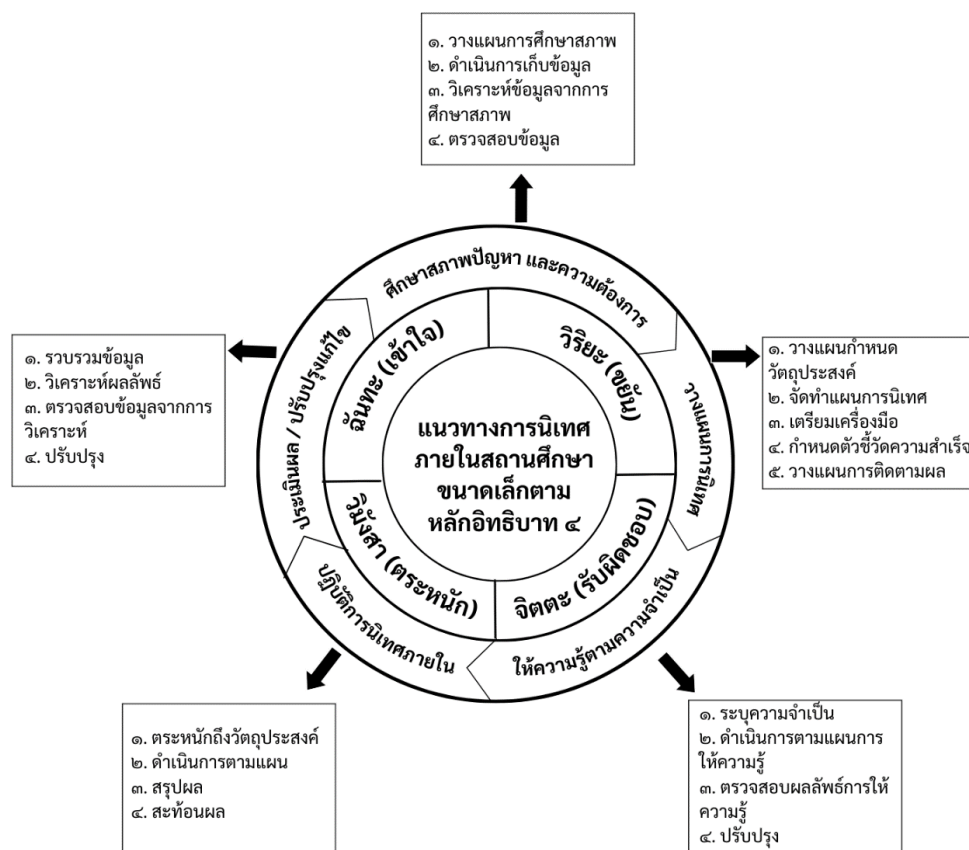
การนิเทศภายในสำเร็จลุล่วงด้วยดี ได้แก่ 1. ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในการเรียนรู้การพัฒนาจิตใจ หน้าที่และการงาน การเรียนรู้ 2. วิริยะ ความเพียรพยายามในการเรียนการพัฒนาจิตใจและการทำงาน คือ ตั้งใจทำ และมีความรับผิดชอบสูง 3. จิตตะ การเอาใจใส่ คือ ความคิดใจจดจ่อในการทำงาน การเรียน และการพัฒนาจิตใจ 4. วิมังสา การพิจารณาใคร่ครวญจำต้องปรับปรุงอยู่เสมอ

3) เพื่อนำเสนอแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตรำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการศึกษา พบว่า การนำเสนอแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ข้อสรุปที่มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ ซึ่งเป็นแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 มีกรอบแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 มีกระบวนการนิเทศดังนี้ คือ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการ ในการนิเทศภายใน 2) การวางแผนการนิเทศภายใน 3) การให้ความรู้ตามความจำเป็น 4) การปฏิบัติการนิเทศภายใน 5) ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข โดยมีข้อเสนอแนะ สถานศึกษานำผลการศึกษาสภาพ ความต้องการ การนิเทศเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนกำหนดการดำเนินงานแนวทางการการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่าย และกลุ่มเครือข่ายอื่นๆ ต่อไป ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 นำแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในเครือข่ายของตนเอง และให้มีการติดตาม และประเมินผล เพราะว่าสถานศึกษาควรมีแนวทางที่ชัดเจนในการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท 4 โดยมีกระบวนการที่ช่วยให้การนิเทศเป็นระบบมากขึ้น รวมไปถึงเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้สอดคล้องกับเอเลน (เอเลน, 2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการ และการนิเทศของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ซึ่งมีความจำเป็นในการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพ พบว่า การจัดการและการนิเทศของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต้องเน้นการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู และความสามารถในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนรวมถึงการพัฒนาด้านการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง การจัดการและการนิเทศที่เหมาะสมนั้น โรงเรียนควรเน้นย้ำถึงหลักการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ แต่เนื่องด้วยการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและเหมาะสมด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มการเรียนการสอน และยังสอดคล้องกับทองคำ อำไพ (ทองคำ อำไพ, 2564) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายใน ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ระยะที่ 3 พัฒนา รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ตรวจสอบ

ยืนยัน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ระยะที่ ๔ ศึกษาผลการใช้รูปแบบฯ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสุริยราชเขต ๒ ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ด้าน 39 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้รวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นระบบ มีการลำดับขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศที่ชัดเจน และประสบความสำเร็จโดยประยุกต์ใช้หลักธรรมตามแนวคิดที่พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) ได้อธิบายว่า อิทธิบาท คือทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ 4 ประการ คือ 1) ฉันทะ ความพอใจ 2) วิริยะ ความเพียร 3) จิตตะ ความเอาใจใส่และ 4) วิมังสา ไตร่ตรองค้นคว้าในสิ่งนั้น ๆ ถ้าเรารักสิ่งนั้น เอาใจใส่สิ่งนั้น มันก็ก้าวหน้า การคิดการทำก็ ก้าวหน้าต่อไปเนื่องจากเรารักสิ่งนั้น

องค์ความรู้ที่ได้

การวิจัยแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๔ ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ดังนี้ ๑) ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการ ในการนิเทศภายใน ๒) การวางแผนการนิเทศภายใน ๓) การให้ความรู้ตามความจำเป็น ๔) การปฏิบัติการนิเทศภายใน ๕) ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข โดยใช้หลักอิทธิบาท ๔ ประกอบด้วย ๑) ฉันทะ (ความพอใจในงาน) ๒) วิริยะ (ความพากเพียรในงาน) ๓) จิตตะ (ความเอาใจใส่ในงาน) ๔) วิมังสา (พินิจพิจารณา การทบทวนในสิ่งที่ทำ) โดยการดำเนินการทั้ง ๕ ขั้นตอน ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ดังที่กล่าวมาข้างต้นในการขับเคลื่อนแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๔

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการขยายผลและเผยแพร่ผลการวิจัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและเข้าร่วมเวทีวิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัย

1.2 สถานศึกษาควรจัดให้มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้แก่ผู้นิเทศและครูผู้สอน

1.3 สถานศึกษาควรจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานศึกษาอย่างจริงจังเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อเสริมประสบการณ์แก่ผู้นิเทศและถูกนิเทศ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กของสถานศึกษาในเครือข่ายอื่นๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่นำแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กไปใช้

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักธรรมอื่นๆ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

บรรณานุกรม

- ทองคำ อำไพ. (2564) “ การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”, วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)
- พระครูภัทรจิตตาภรณ์และคณะ. (2562). การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมในการจัดการศึกษาสำนักปฏิบัติธรรมกับศาสตร์สมัยใหม่. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์, 7(1): 1-12.
- พริยา ทรัพย์หล้า. (2562) “ แนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42”, วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์)
- ยุทธศักดิ์ หาดเคลือบ. (2564) “ รูปแบบการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี)
- วชิรา เครือคำอ้าย และ ขวลิต ขอดศิริ. (2562) “ การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่”, รายงานวิจัย, (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: จังหวัดเชียงใหม่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566) “ การพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษา”, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550), แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก, (กรุงเทพมหานคร: ศุภสมาคม)
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4, กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานบพิตา, [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://nst4.go.th/i6> ตุลาคม 2567]
- อนงค์ จันทร์หอม. (2560) “ กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มตำบลยางหัก อำเภอบางบาล จังหวัด พระนครศรีอยุธยา”, การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร)

Agih A. Allen. (2015) “ Effective School Management and Supervision”, (Imperative for Quality Education Service Deliver: An International Multidisciplinary Journal)